

## **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW<sup>1)</sup>**

z dnia 2008 r.

### **w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego**

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394) zarządza się, co następuje:

#### **Rozdział 1**

#### **Przepisy ogólne**

##### **§ 1. Rozporządzenie określa:**

1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad odbywaniem stażu oraz oceny nabytych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb ponoszenia, pobierania i zwrotu opłaty za odbycie stażu adaptacyjnego,

2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny wykazanych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb ich ponoszenia pobierania i zwrotu opłaty za przeprowadzenie testu umiejętności,

- w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego, zwanego dalej "postępowaniem".

**§ 2.** Konieczność odbycia stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności stwierdza, w drodze postanowienia, organ określony w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.<sup>2)</sup>), zwany dalej „organem prowadzącym postępowanie”.

**§ 3.** Wnioskodawca po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 2, występuje do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o odbycie stażu adaptacyjnego albo przeprowadzenie testu umiejętności.

**§ 4.** Organ prowadzący postępowanie upowszechnia w Biuletynie Informacji Publicznej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.<sup>3)</sup>), na stronie

internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, informacje o wymaganiach kwalifikacyjnych dla zawodu agenta celnego oraz wykaz literatury dla odbywających staż adaptacyjny lub przystępujących do testu umiejętności.

## Rozdział 2

### **Staż adaptacyjny**

**§ 5.** 1. Staż adaptacyjny jest odbywany u wykwalifikowanego przedstawiciela zawodu agenta celnego, zwanego dalej „opiekunem stażu”.

2. Organ prowadzący postępowanie, na wniosek wnioskodawcy, udziela informacji o agentach celnych, u których może być odbywany staż adaptacyjny.

**§ 6.** 1. Wnioskodawca, do wniosku o odbycie stażu adaptacyjnego, dołącza dokument zawierający zobowiązanie opiekuna stażu do zorganizowania i przeprowadzenia dla wnioskodawcy stażu adaptacyjnego wraz z dwoma egzemplarzami programu stażu adaptacyjnego, o którym mowa w § 10.

2. Zobowiązanie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać, w szczególności:

- 1) rodzaj stosunku prawnego, jaki zostanie nawiązany z wnioskodawcą w trakcie odbywania stażu adaptacyjnego;
- 2) termin, w jakim zostanie nawiązany ten stosunek prawny;
- 3) okres, na jaki zostanie nawiązany ten stosunek prawny;
- 4) zakres czynności, jakie zostaną powierzone wnioskodawcy;
- 5) wskazanie opiekuna stażu;
- 6) przewidywane koszty odbywania przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego.

**§ 7.** Wnioskodawca odbywający staż adaptacyjny na podstawie umowy cywilnoprawnej może go odbywać bez wynagrodzenia lub za wynagrodzeniem.

**§ 8.** 1. Obliczenia kosztów związanych z odbywaniem przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego dokonuje opiekun stażu, u którego staż adaptacyjny ma być odbywany, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia stażu adaptacyjnego, mając na uwadze wydatki na pokrycie materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych oraz kosztów organizacyjno-technicznych, ustalonych z uwzględnieniem programu i długości trwania stażu.

2. Wnioskodawca uiszcza koszty, o których mowa w ust. 1, w postaci jednorazowej opłaty, płatnej najpóźniej w dniu zakończenia stażu adaptacyjnego, na rachunek bankowy wskazany przez opiekuna stażu.

**§ 9.** 1. Opiekunem stażu może być wyłącznie osoba wpisana na listę agentów celnych, która wykonuje czynności agenta celnego w nieprzerwanym okresie, co najmniej 3 lat poprzedzających datę rozpoczęcia wykonywania funkcji opiekuna stażu.

2. Opiekun stażu nie może być zmieniany w trakcie odbywania stażu, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Zmiana opiekuna stażu następuje w przypadku:

1) braku możliwości dalszego pełnienia przez opiekuna stażu czynności nadzoru nad wnioskodawcą;

2) zawieszenia działalności opiekuna stażu jako agenta celnego albo skreślenia go z listy agentów celnych.

4. Zmiana opiekuna stażu może nastąpić w przypadku:

1) umotywowanego wniosku, złożonego przez wnioskodawcę do organu prowadzącego postępowanie, nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu adaptacyjnego;

2) umotywowanej prośby opiekuna stażu, złożonej do organu prowadzącego postępowanie, nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu adaptacyjnego.

5. W sprawie wskazania nowego opiekuna stażu w przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, postanawia organ prowadzący postępowanie, po uzyskaniu stanowiska odbywającego staż adaptacyjny.

6. Zmiana opiekuna stażu nie ma wpływu na dotychczasowy program stażu adaptacyjnego.

**§ 10.** 1. Staż adaptacyjny odbywa się zgodnie z programem stażu adaptacyjnego zatwierdzonym przez organ prowadzący postępowanie.

2. Zatwierdzenie programu stażu adaptacyjnego następuje przez naniesienie na dwóch egzemplarzach tego programu adnotacji "zatwierdzam", przy czym organ prowadzący postępowanie jeden egzemplarz przesyła wnioskodawcy.

3. Program stażu adaptacyjnego jest przygotowywany indywidualnie dla danego wnioskodawcy przez opiekuna stażu, po szczegółowej analizie kwalifikacji wnioskodawcy, z uwzględnieniem wykształcenia, dotychczasowego doświadczenia zawodowego wnioskodawcy oraz zakresu różnic między wykonywaniem funkcji przedstawicielskich przed organami w Rzeczypospolitej Polskiej i w państwie wnioskodawcy.

4. Program stażu adaptacyjnego obejmuje w szczególności:

1) zapoznanie się z zakresem zadań agenta celnego;

- 2) zapoznanie się z krajowymi przepisami prawa w zakresie obrotu towarowego z zagranicą;
- 3) uczestniczenie w kompletowaniu i przygotowywaniu dokumentów przed dokonaniem zgłoszenia celnego;
- 4) uczestniczenie w pozostałych czynnościach wykonywanych przez agenta celnego.

**§ 11.** 1. Organ prowadzący postępowanie ustala długość stażu adaptacyjnego w sposób indywidualny dla każdego wnioskodawcy, nie krótszy niż 3 miesiące.

2. Na wniosek wnioskodawcy, złożony w trakcie odbywania stażu adaptacyjnego, organ prowadzący postępowanie może przedłużyć okres trwania stażu adaptacyjnego, z tym że jego łączny okres nie może przekroczyć okresu określonego w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. *o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej*.

**§ 12.** Prawidłowy przebieg stażu adaptacyjnego zapewnia opiekun stażu.

**§ 13.** 1. Oceny stażu adaptacyjnego dokonuje opiekun stażu, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia stażu, w formie opinii zawierającej szczegółowy opis przebiegu stażu.

2. Opiekun stażu przekazuje, podpisaną przez siebie, ocenę stażu adaptacyjnego organowi prowadzącemu postępowanie oraz wnioskodawcy, w terminie 7 dni od dnia jej sporządzenia.

**§ 14.** 1. Wraz z oceną stażu adaptacyjnego, opiekun stażu przesyła wnioskodawcy rozliczenia kosztów związanych z odbytym stażem.

2. Niewykorzystana część opłaty za odbycie stażu adaptacyjnego podlega zwrotowi wnioskodawcy na wskazany przez niego rachunek bankowy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wnioskodawcy rozliczenia kosztów.

## Rozdział 3

### Test umiejętności

**§ 15.** Test umiejętności przeprowadza Komisja Egzaminacyjna powołana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 maja 2004 r. w sprawie egzaminu kwalifikacyjnego na agenta celnego oraz wpisu na listę agentów celnych.

**§ 16.** 1. Wniosek o przeprowadzenie testu umiejętności wnioskodawca sporządza w dwóch egzemplarzach, z których jeden przesyła do organu prowadzącego postępowanie, a drugi do Komisji Egzaminacyjnej.

2. Do wniosku przesyłanego do Komisji Egzaminacyjnej wnioskodawca załącza kopię dokumentacji zawierającej informację o posiadanych kwalifikacjach, w tym o wykształceniu i doświadczeniu zawodowym wnioskodawcy. Przekazanie może być dokonane z zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych.

**§ 17.** O terminie i miejscu przeprowadzenia testu umiejętności zawiadamia wnioskodawcę Komisja Egzaminacyjna, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym dniem przeprowadzenia testu umiejętności.

**§ 18.** Test umiejętności przeprowadza się w języku polskim.

**§ 19.** Test umiejętności opracowuje Komisja Egzaminacyjna; przepisy § 10 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

**§ 20.** 1. Test umiejętności przeprowadza się w formie pisemnej.

2. Test umiejętności składa się ze 100 pytań i trwa nie dłużej niż 150 minut.

3. Ocenę pozytywną z testu umiejętności otrzymuje osoba, która prawidłowo odpowie co najmniej na 81 pytań.

**§ 21.** Ocena testu umiejętności jest ustalana w terminie nie dłuższym niż 3 dni od dnia przeprowadzenia testu.

**§ 22.** Wynik testu umiejętności Komisja Egzaminacyjna przekazuje wnioskodawcy, organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia ustalenia wyników testu.

**§ 23.** 1. Nieprzystąpienie w wyznaczonym terminie do testu umiejętności bez usprawiedliwienia uznaje się za odstąpienie wnioskodawcy od testu.

2. Usprawiedliwienie nieprzystąpienia wnioskodawcy w wyznaczonym terminie do testu umiejętności następuje w trybie przewidzianym dla usprawiedliwiania nieobecności w pracy, określonym w odrębnych przepisach.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, organ prowadzący postępowanie wyznacza ponownie datę do której wnioskodawca powinien przystąpić do testu.

**§ 24.** 1. Jeżeli wynik testu umiejętności jest negatywny, wnioskodawca, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego wyniku, może wystąpić o powtórne przystąpienie do testu umiejętności w najbliższym terminie.

2. Do powtórnego przystąpienia do testu umiejętności przepisy § 15-23 i § 25 stosuje się odpowiednio.

**§ 25.** 1. Ustalenia kosztów związanych z przeprowadzeniem testu umiejętności dokonuje Komisja Egzaminacyjna, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem jego przeprowadzenia, na podstawie rzeczywistych wydatków ponoszonych przez jednostkę, obliczonych z uwzględnieniem wydatków związanych z powołaniem zespołu egzaminacyjnego oraz wydatków organizacyjno-technicznych.

2. Wnioskodawca uiszcza koszty w postaci jednorazowej opłaty, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem przeprowadzenia testu umiejętności, na konto bankowe wskazane przez Komisję Egzaminacyjną.

3. Przystępując do testu wnioskodawca okazuje dowód uiszczenia opłaty.

4. W przypadku odstąpienia od testu umiejętności opłata, o której mowa w ust. 2, nie podlega zwrotowi.

## Rozdział 4

### Przepis końcowy

**§ 26.** Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia<sup>4)</sup>.

Minister Finansów

<sup>1)</sup> Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2007 r. Nr 107, poz. 732, Nr 120, poz. 818 i Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 63, poz. 394.

<sup>3)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

<sup>4)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego (Dz. U. Nr 139, poz. 1165), które utraciło moc z dniem 21 października 2008 r., stosownie do brzmienia art. 39 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394).

## **Uzasadnienie**

Projektowane rozporządzenie wynika z delegacji ustawowej zawartej w art. 18 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U Nr 63, poz. 394). Ustawa weszła w życie 14 dni od daty jej publikacji (publikacja nastąpiła w dniu 17 kwietnia 2008 r.), tj. 2 maja 2008 r. Zgodnie z art. 39 ww. ustawy aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego (Dz. U z 2005 r., Nr 139, poz. 1165) zachowuje moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych w tym zakresie, nie dłużej jednak niż do dnia 20 października 2008 r.

Zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 18 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. nastąpiło poszerzenie dotychczas obowiązującego zakresu regulacji o kwestie określenia trybu pobierania i zwrotu opłaty za odbycie stażu adaptacyjnego oraz testu umiejętności. Stosowne regulacje w tym zakresie zostały ujęte w projekcie rozporządzenia.

Organem prowadzącym postępowanie w zakresie uregulowanym ustawą o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej jest minister właściwy do spraw finansów publicznych. Organ ten może uzależnić decyzję o uznaniu kwalifikacji od odbycia przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności, z wyjątkiem sytuacji gdy Prezes Rady Ministrów ogłosi w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” warunki ustalone wspólnie przez państwa członkowskie odnoszące się do zawodu agenta celnego, po których spełnieniu wnioskodawca nie może być zobowiązany do odbycia stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności. O konieczności odbycia stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności postanawia minister właściwy do spraw finansów publicznych. Bieg terminu do zakończenia postępowania w sprawie uznania kwalifikacji ulega zawieszeniu do dnia uzyskania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oceny stażu adaptacyjnego albo oceny testu umiejętności.

Opiekunem stażu adaptacyjnego może być wykwalifikowany przedstawiciel zawodu agenta celnego. Warunki te spełnia osoba wpisana na listę agentów celnych, która wykonuje czynności agenta celnego w nieprzerwanym okresie co najmniej 3 lat poprzedzających datę rozpoczęcia wykonywania funkcji opiekuna stażu. Zmiana w stosunku do poprzedniego uregulowania w zakresie podmiotu u którego odbywa się staż adaptacyjny wynika z faktu, iż Służba Celna posiada dane dotyczące agenta celnego, zamieszczone w ogólnopolskiej liście agentów celnych prowadzonej przez Dyrektora Izby Celnej w Warszawie. Służba Celna nie dysponuje wiedzą na temat miejsca wykonywania działalności agenta celnego oraz agencji celnych.

W przypadku odstąpienia od testu umiejętności opłata nie jest zwracana. Przyjęcie takiego sposobu rozwiązania wynika z zakresu regulacji rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 maja 2004 r. w sprawie egzaminu kwalifikacyjnego na agenta celnego oraz wpisu na listę agentów celnych (Dz. U. Nr 117, poz. 1223), gdzie ustawodawca nie przewidział możliwości zwrotu opłaty. Mając na uwadze konieczność równego traktowania podmiotów nie przewidziano możliwości zwrotu opłaty także w przypadku nieprzystąpienia do testu umiejętności w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego. Uzasadnieniem przyjętego rozwiązania jest także fakt, iż opłata stanowi

równowartość kosztów związanych z przeprowadzeniem testu umiejętności, ustalaną przez Komisję egzaminacyjną na podstawie rzeczywistych wydatków ponoszonych przez jednostkę, obliczanych z uwzględnieniem wydatków związanych z powołaniem zespołu egzaminacyjnego oraz wydatków organizacyjno – technicznych (analogicznie jak w przypadku opłaty za przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na agenta celnego). Koszty te zostaną poniesione przez Komisję egzaminacyjną na pokrycie kosztów jej działalności nienależenie od przystąpienia bądź też nieprzystąpienia do testu umiejętności.

Pozostałe różnice w zakresie regulacji zawartych w projekcie rozporządzenia wobec dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego dotyczą podstawy prawnej wydania rozporządzenia, uzupełnienia określonych w § 1 rozporządzenia kategorii obywateli, których dotyczą regulacje projektowanego aktu wykonawczego, o obywateli Konfederacji Szwajcarskiej, wskazania minimalnego czasu trwania stażu adaptacyjnego, zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych wykazu literatury dla odbywających staż adaptacyjny lub przystępujących do testu umiejętności.

W pozostałym zakresie treść projektowanego rozporządzenia powtarza postanowienia dotychczas obowiązującego rozporządzenia, zaś różnice mają jedynie charakter techniczny lub formalny.

Projektowane rozporządzenie w pełni odpowiada zakresowi delegacji ustawowej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie podlega uzgodnieniom międzyresortowym.

Projektowane rozporządzenie powinno wejść w życie w dniu ogłoszenia.

Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie stoi w sprzeczności z demokratycznymi zasadami prawa.

### **O c e n a   s k u t k ó w   r e g u l a c j i:**

#### **1. Podmioty, na które regulacja oddziałuje.**

Przedmiotowa regulacja będzie oddziaływać na agentów celnych.

#### **2. Wyniki konsultacji społecznych.**

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie internetowej Ministerstwa Finansów ([www.mf.gov.pl](http://www.mf.gov.pl)), zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stosowania prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

Projekt rozporządzenia podlega uzgodnieniom międzyresortowym i konsultacjom społecznym.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie wiąże się ze zwiększeniem wydatków lub zmniejszeniem dochodów budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Rozporządzenie będzie miało wpływ na rynek pracy agentów celnych. Mając na uwadze, iż w czasie obowiązywania dotychczas regulującego kwestie stażu adaptacyjnego oraz testu umiejętności dla agenta celnego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2005 r. (obowiązuje od 9 sierpnia 2005 r.) nie wystąpił w Rzeczypospolitej Polskiej przypadek ubiegania się o uznanie prawa do wykonywania zawodu agenta celnego przypuszczać należy, że wpływ regulacji na rynek pracy agentów celnych będzie miał bardzo ograniczony zakres.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki ani też na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Rozporządzenie nie wywiera wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.